

ADVIESNOTA VOOR HET ALGEMEEN BESTUUR D.D. 6 JUNI 2025

VOORSTEL:

1. Kennis te nemen van de Jaarstukken 2024 Aquon en de Conceptprogrammabegroting 2026 Aquon;
 2. In te stemmen met het versturen van bijgaande zienswijze op de Conceptprogrammabegroting 2026 Aquon.
-

PROBLEEMSTELLING

Waterschap Aa en Maas is samen met 8 andere waterschappen eigenaar van het gemeenschappelijke waterschapslaboratorium Aquon. Aquon verricht monstername- en laboratoriumwerkzaamheden t.b.v. de kwalitatieve monitoring (KRW) van het watersysteem, de monitoring van de zuiveringsinstallaties, hydrobiologie (ecologie), waterbodemonderzoek, grondwater-onderzoek en t.b.v. handhavingsactiviteiten, calamiteiten en projecten.

In het najaar van 2024 heeft Aquon de 2 locaties (Leiden en Tiel) verlaten en is voortaan de gehele organisatie gehuisvest in de centrale nieuwbouwlocatie in Houten.

Bijgaand ontvangt u ter kennisname de Jaarstukken 2024 Aquon (bijlage 1). Verder ontvangt u ter zienswijzevorming de Conceptprogrammabegroting 2026 van Aquon (bijlage 2). Verder is ter informatie bijgevoegd de Kaderbrief 2026 (bijlage 3), waarin de uitgangspunten en ontwikkelingen staan die zijn gehanteerd en nader uitgewerkt in de Conceptprogrammabegroting 2026.

BEOOGD EFFECT

Middels de zienswijze geeft het waterschap aan het Algemeen Bestuur (AB) van Aquon een advies af ten behoeve van de definitieve besluitvorming over de Conceptprogrammabegroting 2026 door het AB van Aquon op 1 juli 2025.

ARGUMENTEN

Om de volgende reden wordt voorgesteld een positieve zienswijze (bijlage 4) af te geven:

2.1. *De conceptbegroting 2026 is realistisch*

De inhoud en vertaling van de Conceptprogrammabegroting 2026 is realistisch.

KANTTEKENINGEN/RISICO'S

Doordat de werkelijk te betalen deelnemersbijdragen jaarlijks nacalculatorisch worden vastgesteld, op basis van de werkelijke kosten van Aquon en de werkelijk afgenomen productie door de deelnemers, geldt ook voor 2026 dat de werkelijke deelnemersbijdrage af kan wijken van de begrote deelnemersbijdrage.

FINANCIËN/SUBSIDIES/PROJECTENBOEK

Net als voorgaande jaren bestaat zowel de Jaarrekening 2024 als de Conceptprogramma-begroting 2026 uit de volgende twee programma's:

a. Programma 1: Laboratorium Aquon

Dit programma bestaat uit de reguliere laboratoriumactiviteiten.

b. Programma 2: Eigenaarsdeel GR Aquon

Dit tijdelijke programma bestaat uit de kosten inzake de ombouw, nieuwbouw en herinrichting van Aquon als gevolg van de door de eigenaren gemaakte strategische keuze tot centralisatie van de huisvesting. Hier worden ook de (personele) frictiekosten verantwoord als gevolg van de centralisatie.

Aangezien het programma “eigenaarsdeel” van tijdelijke aard is, worden er vanaf 2026 geen bijdragen meer gevraagd aan de deelnemers. Voor de transparantie is ervoor gekozen dit programma te blijven opnemen zolang de financiële afwikkeling nog loopt. Vanaf 2026 worden de te plegen uitgaven inzake het “eigenaarsdeel” gedekt uit de hiervoor in de jaren 2021-2025 door de deelnemers gevormde bestemmingsreserve (bevat eind 2024 ruim € 3,5 miljoen).

Onderstaand wordt nader ingegaan op de Jaarstukken 2024 en de Conceptprogramma-begroting 2026 van Aquon en de financiële gevolgen voor waterschap Aa en Maas.

1. Jaarstukken 2024 Aquon

De Jaarstukken 2024 bestaan uit het jaarverslag en de jaarrekening over het verslagjaar 2024. In onderstaande tabel staan de belangrijkste cijfers over 2024 voor Aa en Maas.

Waterschap Aa en Maas	begroot	realisatie	afwijking
<u>Productie</u>			
- reguliere productie	1.960.000	2.024.942	+ 3,3%
<u>Financiën</u>			
- Reguliere productie	€ 4.042.000	€ 3.959.000	-/- 2,1%
Prijs per verkooppunt	€ 2,062	€ 1,955	-/- 5,2%
<u>Overige kosten</u>			
- kosten Covid-bemonstering	€ 50.000	€ 71.500	
- opbrengst Covid ministerie	€ 50.000 -/-	€ 71.500 -/-	
- eigenaarskosten	€ 223.000	€ 223.000	

Ondanks een hogere productie zijn de totale laboratoriumkosten 2024 voor Aa en Maas lager dan begroot. De reguliere productie is 3,3% hoger dan begroot en de daarmee samenhangende kosten 2,1% lager dan begroot. Voor de reguliere productie (excl. Covid-bemonsteringen) was in de Programmabegroting 2024 van het waterschap een budget opgenomen van € 4.042.000.

De werkelijke kosten voor de reguliere productie (excl. Covid-bemonsteringen) zijn uitgekomen op € 3.959.000. Van de werkelijke kosten is € 3.654.000 in de exploitatierekening verantwoord en € 305.000 ten laste van investeringskredieten. Dit betekent dat over 2024 in de exploitatie een voordeel is ontstaan op de

laboratoriumkosten van Aquon van bijna € 0,4 miljoen (€ 3.654.000 realisatie versus begroot € 4.042.000). Dit voordeel is verantwoord in het exploitatieresultaat van de Jaarrekening 2024 van het waterschap.

De Covid-bemonsteringen zijn budgettair neutraal opgenomen in de begroting en jaarrekening, aangezien naast de Aquon-kosten een even grote opbrengst van het ministerie van VWS is ontvangen. De in rekening gebrachte eigenaarskosten voor 2024 van € 223.000 zijn conform het begrote bedrag.

2. Conceptprogrammabegroting 2026 Aquon

Wat de laboratoriumbegroting betreft is de totale meetvraag voor 2026 van de deelnemers begroot op 18,1 miljoen verkooppunten tegen 17,8 miljoen oorspronkelijk begroot voor 2025 (realisatie over 2024 was 17,3 miljoen en geactualiseerde meetvraag voor 2025 is 18,2 miljoen). De toename komt vooral door een hogere meetvraag vanuit Hollandse Delta en Schieland en Krimpenerwaard.

De begrote kosten voor 2026 komen uit op € 43,7 miljoen tegen € 40,7 miljoen voor 2025. De toename komt vooral door hogere personeelskosten vanwege een begrote cao-loonstijging van 3,6% en uitbreiding van de benodigde personeelsformatie.

Daarnaast is op alle out of pocket kosten een inflatiecorrectie toegepast van 3%.

Vanwege de oplevering van de nieuwbouw stijgen de afschrijvingslasten met € 0,2 miljoen. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar paragraaf 7.4 van bijlage 3.

Specifiek voor Aa en Maas geldt dat voor 2026 wordt uitgegaan van een reguliere meetvraag van 1.967.000 verkooppunten en daarmee samenhangende kosten van € 4.808.000. Voor Covid-bemonsteringen komt hier nog € 75.000 aan kosten bij. De begrote deelnemersbijdrage voor Aa en Maas is dan ook in totaal € 4.883.000. Voor de Covid-bemonsteringen ontvangt Aa en Maas, buiten Aquon om, een vergoeding van het ministerie van € 75.000. In tegenstelling tot voorgaande jaren worden vanaf 2026 geen aanvullende eigenaarskosten bij de deelnemers in rekening gebracht. In de nog op te stellen begroting voor 2026 van waterschap Aa en Maas wordt rekening gehouden met netto Aquon-kosten voor 2026 van in totaal € 4.808.000 (tegenover € 4.738.000 aan netto-kosten voor 2025).

BIJDRAGE DUURZAAM WATERSCHAP

n.v.t.

UITVOERING/VERVOLG

Na vaststelling van de zienswijze wordt deze naar Aquon gestuurd zodat het AB van Aquon deze kan betrekken bij de definitieve vaststelling op 1 juli 2025 van de Programmabegroting 2026.

COMMUNICATIE/PARTICIPATIE

n.v.t.

BIJLAGEN

1. Jaarstukken 2024 Aquon;
2. Conceptprogrammabegroting 2026 en meerjarenraming 2027 – 2030 Aquon;
3. Kaderbrief 2026 Aquon;
4. Concept zienswijze.

VERSIEDATUM

22 april 2025

AB-BESLUIT

**ONDERWERP: JAARREKENING 2024 AQUON EN CONCEPTPROGRAMMABEGROTING
2026 AQUON**

AGENDAPUNT:

BESLUITNUMMER:

Het Algemeen Bestuur van waterschap Aa en Maas;

gelezen het voorstel van het Dagelijks Bestuur van 22 april 2025;

gelet op het bepaalde in de Wet gemeenschappelijke regelingen;

gezien het advies van de commissie Waterketen en Duurzaamheid van 15 mei 2025;

B E S L U I T:

In te stemmen met het versturen van bijgaande zienswijze op de
Conceptprogrammabegroting 2026 van Aquon.

Aldus vastgesteld door het Algemeen Bestuur in zijn openbare vergadering
van 6 juni 2025,

de secretaris,

de dijkgraaf,

Peter Verlaan

Mario Jacobs